

TÜRK DÜNYASINDAN HABERLER

*Erol DENİZ**

II. Uluslararası Kâşgarlı Mahmud Hikâye Yarışması

II. Uluslararası Kâşgarlı Mahmud Hikâye Yarışması Uluslararası Ödül Töreni 08 Aralık 2014 günü saat 19.00’da Bakü Reşid Behbudov Azerbaycan Devlet Mahnı Tiyatrosunda yapıldı.

Program Avrasya Yazarlar Birliği Başkanı Yakup Ömeroğlu’nun konuşması ile başladı. Ömeroğlu konuşmasında “*Türk dünyasının ilk ve tek edebî yarışmasını üçüncü kez düzenlemiş olmaktan duydukları onuru yarışmaya katılan tüm yazarlar, yazarlar birlikleri, edebiyat dergileri, jüri üyelerimizle paylaşıyoruz. Başbakanlık Tanıtma Fonu tarafından desteklenen yarışmaya bu yıl katılım her zamankinden fazla oldu. Geçen yarışmanın birincisi Ejder Ol Azerbaycanlı bir yazardı. Biz de onun hürmetine bu yıl uluslararası ödül törenini Azerbaycan’ın başkenti Bakü’de yapıyoruz. Azerbaycan Kültür Bakanlığına, TÜRKSOY’a, Eskişehir Valiliğine, Azerbaycan Yazarlar Birliğine, organizasyonda birlikte yürüdüğümüz Kazakistan, Kırgızistan, Karaçay Malkar, Kırım Tatar, Gagauz, Tataristan, Başkurtistan yazarlar birliklerine Bağdat’ta Kardeşlik Ocağına, KKTC’de Kıbatek’e ve tüm diğer dostlarımıza teşekkür ediyorum.*” dedi.

Azerbaycan Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ebülfes Garayev, TÜRKSOY Genel Sekreteri Sayın Düsen Kaseinov, Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Azerbaycan Yazarlar Birliği Başkanı Anar da birer konuşma yaptı.

Programda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yazarı İsmail Bozkurt’a “Türk

* AKDITYK Uzman Yardımcısı, eroldeniz45@hotmail.com

Dünyasında Yılın Edebiyat Adamı” Ödülü TÜRKSOY Genel Sektereri Düsein Kaseinov tatarından takdim edildi.

Uluslararası Ödül Töreni:

Birinci, Kazakistan’dan Nurgali Orazov’a Azerbaycan Kültür Bakan Yardımcısı Vakıf Aliyev,

İkinci Tataristan’dan Aigul Mullagalieva’ya TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsein Kaseinov,

Üçüncü Azerbaycan’dan Azer Alpa’ya Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna,

Mansiyon, Çuvaşistan’dan Ilya Ivanov’a ödülü Azerbaycan Yazarlar Birliği Başkanı Anar Rzayev tarafından verilmiştir. (Avrasya Yazarlar Birliği)

İLESAM, Azerbaycan’da İş Birliği Anlaşması İmzaladı

Türkiye İlim ve Edebiyat Eserleri Sahipleri Meslek Birliği ile Azerbaycan Yazarlar Birliği arasında iş birliği anlaşması imzalandı. İLESAM Genel Başkanı Mehmet Nuri Parmaksız, temaslarda bulunmak için geldiği Azerbaycan’da, AYB yöneticileriyle bir araya geldi. AYB Natavan Kulübünde yapılan toplantıya Parmaksız’ın yanı sıra AYB Başkanı Anar Rzayev, AYB Genel Sekreteri Reşat Mecid, Türkiye’nin Bakü Büyükelçiliği Kültür ve Tanıtma Müşaviri Seyit Ahmet Arslan, İLESAM Genel Başkan Yardımcısı İlter Yeşilay ile yazar ve şairler katıldı. Toplantıdan sonra Parmaksız ve Anar, iki kurum arasında iş birliği yapılmasını ve ortak projeler geliştirilmesini öngören anlaşmaya imza attı. Anlaşma gereği taraflar, her yıl en az iki eseri karşılıklı olarak tercüme ederek yayımlayacak ve “21. Yüzyıl Türkiye-Azerbaycan Şiir ve Hikâye Antolojisi” ortaklaşa hazırlanacak. Taraflar, çıkardıkları dergi ve bültenlerde karşı tarafın faaliyetini tanıtacak, kültür sanat faaliyetlerine karşılıklı olarak yazar ve şairleri davet edecek. Çocuk edebiyatı alanında iş birliği yapılacak, yılda bir kez büyük şiir şöleni düzenlenecek, yazar ve şairlerin, ilim ve fikir adamlarının ortak biyografi eserleri neşredilecek. (İLESAM)

Fas’ta Türk Kültürü Günleri

Fas’ın başkenti Rabat’ta Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) ile Yunus Emre Enstitüsünce Türk Kültür Günleri düzenlendi.

Rabat ve Fes kentlerinde 2-5 Mart’ta gerçekleştirilen etkinlikler kapsamında ilk olarak, Rabat’taki Muhammed V Tiyatrosunda Yunus Emre Enstitüsünün “Panorama” adlı sergisi açıldı.

Açılışa, Türkiye’nin Rabat Büyükelçisi Ethem Barkan Öz, Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Hayati Develi, Fas’ın siyaset, sanat ve basın dünyasının önde gelen isimleri katıldı.

Muhammed V Tiyatrosundaki sergi ve konserde, Fas Parlamento ve Sivil

Toplumla İlişkilerden Sorumlu Bakan Habib el-Şubani ve Fas Yüksek Öğretim Bakanı (Delege) Sümeyye bin Haldun da yer aldı.

Türkiye'nin 81 ilinin fotoğraflarla tanıtıldığı serginin açılışında konuşan Fas Kültür Bakanı Emin Sbihi, iki ülke arasında ortak tarihî ve kültürel değerlerin bulunduğu dikkati çekerek Türk Günleri adı altında düzenlenen organizasyonun, ilişkilerin özellikle kültürel alanda daha da geliştirilmesi için bir fırsat teşkil ettiğini belirtti.

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Develi de kültürel faaliyetlerin, halkların birbirini daha yakından tanınması için önem arz ettiğini anlatarak halkların kendi kültürleri hakkında en kolay paylaştıkları değerlerin konser ve sergi gibi göze ve kulağa hitap eden etkinlikler olduğunu söyledi.

Develi, Türkiye'deki kültürel mirasın Fas tarafından daha yakından tanınması için daha birçok faaliyet yapacaklarını ifade ederek Fas'ın da kültürel değerlerinin Türkiye'de tanınması için gerekli adımları atacaklarını kaydetti. (Yunus Emre Enstitüsü)

2015 Merv Türk Dünyası Kültür Başkenti

2015 Merv Türk Dünyası Kültür Başkenti açılışı, TÜRKSOY ve Türkmenistan Kültür Bakanlığı iş birliği ve TİKA'nın destekleriyle 27 Ocak 2015 tarihinde Türkmenistan'ın Merv şehrinde gerçekleştirildi

İpekyolu'nu takip eden her seyyahın, tüccarın, âlimin ya da dervişin uğrağı, devrinin sadece ticarete değil ilim ve sanatta da söz sahibi olan, Şah-ı Can, yani Şahların Gözdesi olarak anılan Merv şehri, 2015 Türk Dünyası Kültür Başkenti açılış programı kapsamında tüm Türk dünyasından yüzlerce sanatçıyı ağırladı.

Tataristan'ın başkenti Kazan'da gerçekleştirilen Türk Dili Konuşan Ülkeler Kültür Bakanları 32. Dönem Daimi Konseyi sırasında, toplantıya katılan bakanların oy birliği ile almış olduğu karar ile 2015 yılı için Türk Dünyası Kültür Başkenti olarak seçilen şehir, gerçekleştirdiği görkemli açılış ile bu özel unvanı ne kadar hak ettiğini bir kez daha gösterdi.

Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkiye, Başkurdistan (RF), Hakasya (RF), Tıva (RF), Tataristan (RF), Saha (Yakut) (RF), Altay (RF), Kalmuk (RF), Gagavuz Yeri (Moldova), Makedonya, Bosna Hersek, Macaristan ve Bulgaristan'dan sanatçıların sahne aldığı açılış Türk dünyasının kültürel zenginliklerini farklı bir pencereden izleyenlere sundu.

Türk Dünyası Kültür Başkenti Programı çerçevesinde pek çok etkinliğe yıl boyu ev sahipliği yapacak Merv şehri, yıl boyu farklı alanlardan sanatçıların, bilim insanlarının buluşma noktası olacak. 2500 yıllık bir geçmişe sahip Merv şehri, Türk Dünyası Kültür Başkenti uygulaması sayesinde tüm dünyada bu yıl bir kez daha bütün ihtişamıyla hatırlanacak.

Türk Dünyası Kültür Başkenti uygulaması TÜRKSOY tarafından 2012 yılından bu yana şehirlerimize hayat veriyor. 2012 yılında Kazakistan'ın Astana şehri, 2013 yılında Türkiye'nin Eskişehir şehri, 2014 yılında Tataristan'ın başkenti Kazan şehri bu anlamlı unvanı başarıyla taşıdı. (TÜRKSOY)

Afganistan'da Ali Şir Nevai ve Babür Şah'ı Anma Toplantısı Yapıldı

Şubat 2015'te Afganistan'ın Kabil şehrinde Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ve Yunus Emre Enstitüsü tarafından Türk dünyasının ortak değerlerinden büyük edip ve düşünür Ali Şir Nevai ile devlet adamlığını kaleminin kudreti ile de taçlandıran Babür Şah için bir anma toplantısı düzenlendi.

Afgan bilim ve sanatseverlerince ilgi ile izlenen anma toplantısında Kabil'den ve Afganistan'ın değişik şehirlerinden gelen araştırmacıların sunduğu tebliğler büyük ilgi gördü. Ali Şir Nevai ve Babür Şah'ı devir-zaman ve şahsiyet bağlamında sanatkâr, edip ve devlet adamı hüviyetleri ile ele alan bildiriler yanında bu konuda yapılan araştırmalar ve bu araştırmalar sonucu oluşan müktesebat değerlendirilerek ileride daha ne gibi çalışmalar yapılabileceği de konuşuldu.

Toplantının dili Özbek Türkçesi olmakla beraber geniş bir coğrafyaya yayılan dilimizin Afganistan coğrafyası dışından gelenlerce de rahatlıkla anlaşılacağı memnuniyetle görüldü. (TİKA)

Türkiye Kitap Piyasasında 12. Sıraya Yükseldi

Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürü Turşucu, geçen yıl Türkiye'de tam 544 milyon kitap basıldığını söyledi.

Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürü Hamdi Turşucu yaptığı açıklamada, Türkiye'deki kitap fuarlarının sayısının arttığını, niteliğinin geliştiğini, bunun da kendilerini çok memnun ettiğini belirtti.

Gelecek nesillere, beşerî sermayeye yapılacak yatırımların, kitaba dair yapılacak yatırımlarla eş değer olduğunun altını çizen Turşucu, bunun iz düşümünün de kitap fuarlarında görüldüğünü dile getirdi.

Türkiye'de 2000'li yılların başından itibaren kitap okuma oranında her yıl daha iyi rakamlara ulaşıldığını kaydeden Turşucu, "*Ne yazık ki bu ülkede bir algı var. Kitaba, kütüphanelere, sanata, kültüre dair çok fazla etkinlik olmuyormuş gibi düşünülüyor ama ülkemiz, geçen sene basılan kitap sayısı ve basım piyasası büyüklüğü bakımından dünyada 12. sıraya yerleşmiş durumda.*" dedi.

Bunun bir gurur vesilesi olduğunu ancak yeterli bulmadıklarını kaydeden Turşucu, "*Şu anki rakamların üzerine koyarak daha iyisini nasıl yapabiliriz, daha ileriye nasıl giderebiliriz diye çalışıyoruz. Son dönemde yurdun dört bir yanında kitap fuarları açılıyor ve büyük ilgi görüyor.*" diye konuştu.

TEDA kapsamında çevrilen kitap sayısı bin 800'e ulaştı.

Türk Edebiyatının Dışa Açılımı (TEDA) Projesi'ne ilişkin de değerlendirmelerde bulunan Turşucu, TEDA'nın 2005'ten bu yana uygulamada olduğunu hatırlattı. Proje kapsamında yurt dışındaki yayınevlerinden, Türk edebiyatına ait eserlerin çevirisi için gelen taleplere maddi destek verdiklerini kaydeden Turşucu, şu ana kadar yaklaşık 1800 kitabın çevirisi için destek sağladıklarını bildirdi. Turşucu, 1350 kitabın 63 ülkede okurla buluştuğunu ifade ederek en fazla Almanya, Bulgaristan ve İran'da eser yayımlandığını bildirdi.

Hamdi Turşucu, "63 ülkede, 58 dile çevrilip okunan eserlerimiz aslında bizim bu ülkelerdeki kültür elçilerimiz. Biz geçen yıl 14 farklı ülkede kitap fuarına katıldık. Budapeşte ve Çin'deki kitap fuarlarında onur konuğuyduk ve muazzam geri dönüşler almaya başladık." ifadelerini kullandı. (TRT Haber)

2015 Haldun Taner Yılı Olarak İlan Edildi

Türk Dili Konuşan Ülkeler Kültür Bakanları 32. Dönem Daimi Konseyi, 21 Kasım 2014 tarihinde Tataristan'ın başkenti Kazan'da yapıldı. Türk dünyası kültür ve sanat hayatına dair önemli kararlara imza atılan etkinlikte, Daimi Konsey üyelerinin oy birliği ile aldığı kararla 2015 yılının TÜRKSOY üyesi ülkelerde Haldun Taner'i Anma Yılı olarak ilan edilmesi kararlaştırıldı.

32. Dönem Türk Dili Konuşan Ülkeler Kültür Bakanları Daimi Konsey Toplantısı'na, TÜRKSOY'un kurucu üyeleri olan ülkeler Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kültür bakanları ve temsilcilerinin yanı sıra TÜRKSOY'un gözlemci üyeleri statüsündeki Rusya Federasyonu'na bağlı Tataristan, Başkurdistan, Hakas, Saha, Tıva ve Moldova'ya bağlı Gagavuz Yeri'nin kültür bakanları ve temsilcileri katıldı.

Toplantıda Türkiye'yi Kültür ve Turizm Bakanı Yardımcısı Abdurrahman Arıcı temsil etti. Türkmenistan'ın Merv şehrinin Türk dünyası kültür başkenti ilan edilmesi; UNESCO'nun 70. kuruluş yıl dönümü olması münasebetiyle 2015 yılında Nevruz kutlamalarının UNESCO'da düzenlenmesi gibi kararların alındığı toplantıda T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığının 2015 yılının Haldun Taner Yılı olarak ilan edilmesi konusundaki teklifi de oy birliği ile kabul edildi. (TÜRKSOY)

475 Yıllık Gelenek

Manisa'nın 5 asra yaklaşan köklü geleneği Uluslararası Manisa Mesir Macunu Festivali, Sultan Camisi ve külliyelerinden 6 tonluk şifalı mesir macunlarının saçılmasıyla son buldu. Manisa'nın dünyaya tanıtımı açısından oldukça önemli bir yere sahip olan dev gelenekte vatandaşlar, saçılan mesirlerden kapmak için kıyasıya bir yarış içine girdi.

475. Uluslararası Manisa Mesir Macunu Festivali'nin finali olan mesir saçımı töreni öncesi Manisa Valiliği önünden kortej yürüyüşü gerçekleştirildi.

Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, MHP Genel Başkan Yardımcısı İsmet Büyükataman, TBMM MHP Grup Başkan Vekili Oktay Vural, Manisa Valisi Erdoğan Bektaş, Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı Cengiz Ergün ve eşi Şeyda Ergün, milletvekilleri, milletvekili adayları, ilçe belediye başkanları, daire başkanları, büyükelçiler ve yabancı konukların yer aldığı kortej, Manisa Büyükşehir Belediyesi Şehzadeler Mehteri öncülüğünde başladı. Temsili Hafsa Sultan ve Merkez Efendi, Manisa’da yetişen şehzadelerin temsili geçişi ve yabancı ülke halk dansları gruplarının renklendirdiği kortej, Sultan Camisi’ne kadar devam etti. Mehter marşları eşliğinde gerçekleşen korteje vatandaşlar eşlik etti. Ülke içinden binlerce vatandaş alkış ve tezahüratlarla festivali düzenleyen Başkan Cengiz Ergün’e ve katılımcılara sevgi gösterisinde bulundu. Sultan Camisi’nde son bulan kortejin ardından Hafsa Sultan’ın Merkez Efendi’ye temsili berat vermesinin akabinde 6 tonluk şifalı mesir macunlarının saçımı gerçekleştirildi.

Oral Büyükşehir Belediyesi ile Manisa Büyükşehir Belediyesi arasında iyi niyet sözleşmesine imzalar atıldı. Manisa’yı beğendiklerini ifade eden Kazakistan heyeti kardeş şehir olmaktan dolayı memnuniyetlerini ifade ettiler.

475. Uluslararası Manisa Mesir Macunu Festivali etkinlikleri kapsamında Kazakistan gecesi düzenlendi. Festivalin onur konuğu Kazakistan, Atatürk Kent Parkı’nda düzenlenen gecede kendi kültürünü tanıtmaya fırsatı buldu. Onur konuğu Kazakistan, Kültür Merkezi Lale Fuayesi’nde Kazakistan-Türkiye İlişkileri adlı sergi açtı. Kazakistan’ın kültürünü ve Türkiye ile dostluk ilişkilerinin anlatıldığı sergiye ilgi büyüktü.

Festivali’nin onur konuğu olan Kazakistan adına düzenlenen gecede, Kazakistan’dan gelen müzik grubu tarafından ülkeye özgü şarkılar seslendirildi. Gecenin sonunda ünlü sanatçı Ayça Varlıer sahne aldı. Varlıer seslendirdiği birbirinden güzel şarkılarla geceye katılanlara keyifli anlar yaşattı.

Resim sergilerinden konserlere, spor turnuvalarından halk dansları gösterilerine çeşitli etkinlikler ile şenlenen ve bir hafta süren festivalde Türk Yıldızları da muhteşem bir gösteri sergiledi.

TRT’den Türk Lehçeleri Sözlüğü

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu (TRT) kelimelerin lehçelere göre söyleniş ve vurgularını içeren tematik sözlüğünü hayata geçirdi.

Kelimelerin yazılışları, okunuşları ve anlamlarının birlikte yer aldığı *TRT Türk Lehçeleri Sözlüğü*’nde bulunan her bir kelime harf, hece veya kelimenin tamamı şeklinde aratılarak farklı lehçelerdeki seslendirmesiyle dinlenebiliyor.